

## Kitap Tanıtımı

Mine YAZICI

İstanbul Üniversitesi

**AUSTERMÜHL, Frank. 2001. *Electronic Tools for Translators*. Manchester: St. Jerome. 192 sf.. ISBN 1-900-650-34-7.**

---

*Frank Austermühl*'ün *Electronic Tools for Translators* adlı yapıtı çeviri ve bilgi teknolojileri alanındaki boşluğu dolduran başvuru kaynağı niteliğinde bir kaynaktır. Yazar sadece çevirmen adaylarına değil, uluslararası arenadaki artan çeviri talebine cevap vermeye çalışan profesyonel çevirmenlere de seslenmektedir. Kitap temelde bilgi çağındaki profesyonel çevirmenleri ilgilendiren elektronik araçlar üzerine odaklanan on bölümden oluşmaktadır. Her bölüm başlangıçta ele alınan konunun amaç ve hedeflerini belirleyip açıklamakta; ardından bunun çeviri sürecindeki yerini araçların işletimiyle ilgili ilkeler, özellikler ve değerlendirmede kullanılacak ölçütler açısından irdeleyerek bu araçların çeviri sürecindeki yerini tartışmaya açmaktadır. Frank Austermühler her bölüm sonunda elektronik araçların çeviri eğitimiyle bütünleşmesini sağlayacak vaka çalışmaları ve çeviri görevleriyle başta öne sürdüğü savları desteklemektedir.

Yazar kitabında günümüz çeviri etkinliği açısından bilgi teknolojilerinin konumunu irdeleyip, gerekçelendirmeye çalışmıştır. Bu şekilde bir giriş bilgi çağındaki çevirmen profilinin önkoşullarını da belirlemeye yaramıştır. Bu bağlamda Austermühl bilgi teknolojilerini küreselleşme açısından dilsel birliğe götüren bir araç olarak değil, aksine çeviriye talebin artması karşısında uluslararası pazarların genişlemesi sonucu çok dilliliği destekleyen bir araç olarak görmüştür. Bu bağlamda ilk bölümde çeviri sürecinde kullanılan elektronik araçların tür ve işlevleri tanıtılmıştır. İkinci bölümde ise, müşteri ve çevirmen arasındaki bilgi aktarımı üzerine odaklanılmıştır. Böylece e-posta, FTP, WWW-tabanlı çalışma grupları gibi çevrimiçi aktarım seçenekleri açıklanarak bilgi aktarımını en üst düzeye çıkaracak yöntemlerle ilgili önerilerde bulunulmuştur. Üçüncü bölümde İnternet hizmetleri ve Web'in temelleriyle birlikte bunların teknolojik ve tarihsel arka planı verilerek çevirmen adaylarının dikkati sadece bu araçların nasıl kullanılacağına değil, niçin kullanılacağına değinilerek elektronik araçların kullanımıyla ilgili olarak çevirmen adaylarını bilinçlendirme hedeflenmiştir.

Dördüncü bölümde ise, çevirmenlerin birbirinden farklı gereksinimlerine cevap verecek arama stratejileri üzerinde durulmuştur. Bunlar kurumsal, konuya göre ve anahtar sözcükler göre üç şekilde sınıflandırılarak anlatılmıştır. Beşinci bölüm dördüncü bölümün devamı niteliğinde olup, Web'deki kaynaklara odaklanmıştır. Yazar önde gelen arama motorlarının adreslerini vererek, çevirmen adaylarına başlangıçta verilen bilgileri deneme olanağı sağlamakla kalmamış, aynı zamanda bu kaynakların güvenilirliğini sağlama olanağı da sağlamıştır. Bu amaçla çevrimiçi ulusal kütüphaneleri, terminoloji veritabanları, ansiklopedi, sözlük, gazete ve dergiler mercek altına alınmış ve okuyucuların dünya çapında bilinen *Britannica*, *Merriam-Webster*, *Eurodicautom* gibi web sitelerine erişimi sağlanarak elektronik araçların sadece kuramsal olarak tanıtımı ile sınırlı kalmayıp, bunların uygulamayla da bağlantısı kurularak çevirmen adayının özel alan çevirisinde arka plan bilgiye nasıl erişilebileceği konusunda bilinç kazanmaları üzerinde durulmuştur. Yazar, bununla da kalmayıp, kitabın eğitici işlevini sözkonusu sitelerden edinilen sayısal tablolarla da pekiştirmiştir. Altıncı bölümde çevrimdışı olarak CD-ROM'lara yüklenen bilgi kaynakları ele

alınmıştır. Austermühl bu kaynakları içindeki bilgiye göre ansiklopedik sözlük, arşiv ve çeşitli bilgi içeren kaynaklar olmak üzere sınıflandırmıştır. Bunun yanı sıra yazar söz konusu kaynakları tanıtırken bunların çeviri işlemiyle nasıl birleştirilebileceği konusunda strateji önerilerinde de bulunmuştur. Yedinci bölüm çevirmen adaylarının profesyonel yeteneklerinin gelişmesine katkıda bulunacak bilgisayar destekli terminolojinin nasıl oluşturup kullanılabileceğiyle ilgilidir. Bu şekilde, profesyonelliğin temelleri teknik çeviriye ve çevirmenlerin hizmetindeki elektronik araçların teknolojik kullanımına dayandırılmıştır. Bu, çeviriyi basite indirgeyici bir tutum olarak düşünülebilir; bununla birlikte, bilgi çağının koşul ve gereksinimlerinin profesyonelliğin ölçütlerini belirlediği de ortada bir gerçektir. Sekizinci bölüm bütüncü çalışmalarının elektronik araç olarak kullanımı üzerinedir. Bu şekilde çevirmen adaylarına kendi deneme kabilinden çevirilerini “erek dilde yazılmış bütüncüyle karşılaştırma ve sınama” olanağı sağlanmıştır(124). Bütüncü araştırmasının sadece erek kutuptan değil, kaynak kutuptan da yapılmasının yararlarına değinilerek çevirinin dillendirilmesinde ve düzeltilmesindeki işlevi tartışılmıştır.

İnsan destekli çeviri bellekleri ve lokalizasyon araçlarıyla ilgili dokuzuncu bölüm Petra Dutz’la birlikte kaleme alınmıştır. Bu konular piyasada tanınan Trados gibi insan destekli çeviri belleğiyle birlikte Corel tarafından geliştirilen lokalizasyon araçlarından örnekler verilerek anlatılmıştır. Belleklerin çevirinin kalitesi ve hızı bakımından çeviri üretkenliğine katkısının ardından çeviri belleklerinin işletimiyle ilgili ilke ve bu araçların ne şekilde kullanıldığıyla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Bunun yanı sıra küresel pazar çağında çevirmen ve müşteriler açısından bu araçların maliyetine karşılık yararları tartışılmıştır. Müşteri açısından çevirilerin yeniden kullanılmasını sağlayarak maliyeti düşüren bu araçlar, çevirmen açısından da sadece geliri arttırmakla kalmayıp onları tekrarlayan işlerden kurtardıkları gibi profesyonel çevirmenlerin en önemli özelliklerinden biri olan çeviride tutarlılığı da sağlamalarına yardımcı olmaktadır.

Son bölümde çeviri belleklerine yer verilmiştir. Bu belleklerin geçmişiyle ilgili aydınlatıcı bilginin ardından bu araçların nitelik ve performanslarının artırılmasıyla ilgili önerilerde bulunulmuştur. Austermühl çeviri belleklerinin bilinçsiz kullanımından kaynaklanan çeviri sorunlarına da değinmekle birlikte çeviri sürecinde bunu bir seçenek olmaktan çıkartmamıştır; aksine, çevirmenlerin redaksiyon öncesi girdilerine göre elde ettikleri çıktı arasındaki bağlantıya işaret ederek, insan ve makine arasındaki etkileşimi savunmuştur. Kitap elektronik araçlarla ilgili bir terimceyle birlikte bilgi teknolojileri alanında çok kullanılan kısaltmaların genişletilmiş hallerine de yer vermektedir.

Sonuç olarak bu kitap çevirmen adaylarına elektronik araçları tanıtan en iyi başvuru kaynaklarından biridir. Bilgisayar odaklı teknolojiyi kullanmada bir ders kitabı olarak kullanılabileceği gibi, kendi başına çalışma kitabı olarak da kullanılabilir. Bilgi teknolojileri alanındaki hızlı değişimden ötürü bu alandaki çoğu bilginin geçiciliği tartışma konusu olabilir. Bununla birlikte, yazarın elektronik araçları ele alış şekli seksenlerdeki kültürel dönüşümün ardından bu kitabın küreselleşme çağında çevirinin ve çevirmenin yeniden tanımını gündeme getirmesi açısından “teknolojik dönüşüm”ün günümüz çeviri dünyasına yansımalarını ayrıntılarıyla ortaya koyduğu söylenebilir.

## Book Review

Assoc. Prof. Dr. Mine YAZICI

Istanbul University

**AUSTERMÜHL, Frank. 2001. *Electronic Tools for Translators*. Manchester: St. Jerome. 192 pp. ISBN 1-900-650-34-7.**

---

*Electronic Tools for Translators* by Frank Austermühl is a reference book, which fills the gap between translation and information technologies. The author addresses not only to trainees of translation, but also to professional translators who strive to keep up with the recent technologies to cope with the increasing demand for translation in international arena. The book consists of ten chapters, focussing on basic electronic tools necessary for professional translators of information age. Each chapter first describes and explains the goals of the subject it deals with; next, discusses their position in translation process by explaining the operative principles, features and criteria for evaluation. At the end of each chapter Frank Austermühl supports his claims by submitting case studies and tasks that intergrate electronic tools into translator training.

The author starts with the rationalization of computational knowledge in terms of the status of translational activity today, and explains the underlying reasons why translation should be regarded as a computer-based activity. This way of introduction also determines the prerequisites of translator profile of information age. Within this context, Austermühl questions information technologies from the perspective of globalization not as a means of linguistic unity, but as a means of supporting multilingualism in face of increasing demand for translation as a consequence of expansion of international markets. Within this context, it introduces types of electronic tools and their function in the process of translation in the first chapter. The second chapter concentrates on translation activity in translation process. For this purpose it focusses on information transfer between the client and translator. It explains online transfer options such as e-mail, FTP, and WWW-based working groups and suggests ways to optimize online information transfer. The third chapter introduces the basics of internet services and the web in line with technological and historical background of them in such a way as to direct trainees' attention not only on "how to use them", but also on "why to use them"; thereby gaining them awareness in utilizing electronic tools.

The fourth chapter deals with Web search strategies that would respond to the heterogeneous needs of translators. Accordingly, it presents three types; they are institutional, thematic and keyword searches respectively. Fifth chapter is the extension of the fourth chapter and focuses on translation resources on the web. By introducing and giving the well-known addresses of search engines, the author enables the trainees to practice and test not only the information he gives in the introduction of each chapter, but also the reliability of sources retrieved from the search engines. For this purpose, online national libraries, terminological databases, encyclopedias, dictionaries, newspapers and magazines are put under scrutiny. This allows the readers to access to worldwide known Web sites such as *Britannica*, *Merriam-Webster*, *Eurodicautom*, and helps them bridge the gap between the theoretical account of electronic tools and practice by acquiring them awareness in retrieving background information in domain specific translation. Moreover, Austermühl consolidates its didactic function by visual tools in the form of the figures drawn from the abovementioned sites. The sixth chapter deals with offline information resources stored on CD-ROMs.

classifies them according to the type of information they contain; they are encyclopedic dictionaries, encyclopedias, dictionaries, document archives, and miscellaneous resources on CDs. However, while introducing them he also suggests strategies for integrating electronic reference works into translation task. The seventh chapter is related with computer assisted terminology management, which would contribute to the development of professional skills of trainees, thereby basing the foundations of professionalism on technical translation and technological management of electronic tools in the service of translators. This may seem as a reductionist approach, however, one cannot disregard the fact that the conditions and requirements of each Age determine the standards of professionalism. The eighth chapter focuses on corpora as translation tools, which offers translators “the chance to test one’s tentative text against the background of a large selection of original text written in the target language”(p.124). It discusses the function of corpora in both formulation and editing phases of translation by explaining benefits of them not only from the perspective of target pole, but also from the perspective of source text pole.

The ninth chapter studies translation memories and software localization tools, coauthored by Petra Dutz. Within this context, it first introduces the basics of translation memories by submitting examples from two well-known market products; the translation memory system Translator’s workbench Trados and localization tool Catalyst by Corel. After the introduction of memory system as tools of increasing translation productivity not only in terms of quality but also in terms of high-speed translations, it passes on to operative principles of the TMs and explain how they work. It discusses the benefits and cost of them in the age of global market both from the point of translators and clients. While they provide reusability of translations and decrease the cost of translations by eliminating repetitive tasks on the client’s part, they increase the income of translators and save them from repetitive tasks, which helps them to provide consistency, one of the essential features of professional translators.

The last chapter deals with translation machines. After giving illuminatory knowledge on the history of translation machines, it suggests strategies to optimize the quality and performance of them. Although it draws attention to the translation problems arising from the unconscious usage of translation machines, Austerlühl has not eliminated it as an option in translation process; instead, he advocated the interactive mode between human and machine, and reminds the correlation between the input translators provided in the preediting phase and the output they obtain from it. The book ends with a glossary which deals not only with the terminology of electronic tools, but also with the definition and expansion of acronyms widely used in the field of information technologies.

All in all, this book is one of the best references in introducing electronic tools to trainees. It can be used as a textbook or self-study book to gain awareness in using computer-based technology. It is also true that most of the knowledge in the field of information technologies is temporary in face of the high-speed revolutions recorded in the field of computer technology. However, when considered the way the author approaches the electronic tools, one can easily claim that this book discloses the repercussions of “technological turn” just like the “cultural turn” of the eighties in terms of reconsidering the definition of “translation” and “translator” in the age of globalization.